

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/164/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114225820
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114225820.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., IČO: 35 697 270, so sídlom v Bratislave, Metodova 8, právne zastúpený: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., IČO: 35 855 673 so sídlom v Bratislave, Dr. Vladimíra Clementisa 10, proti žalovanému: W. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v G., G. 7, právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom vo Svidníku, ul. Sov. hrdinov 163/66, o návrhu na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16Ro/106/2013, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 11C/323/2014 - 25 zo dňa 11.03.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie a vracia vec súdu I. st. na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým uznesením zamietol návrh na povolenie obnovy konania ako aj návrh na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu Okresného súdu Prešov č.k. 16Ro/106/2013 - 43 zo dňa 16.04.2013. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy súdneho konania vo výške 151,70 Eur.

Rozhodnutie odôvodnil v zmysle ust. § 172 ods. 9, § 228 ods. 1, 2, § 230 ods. 1, 2, zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) cit.: „V pôvodnom konaní 16Ro/106/2013 totiž žalobca neuplatňoval zmluvnú pokutu, ale náhradu škody za porušenie právnej povinnosti žalovaného, ku ktorej sa príslušnými zmluvami zaviazal - riadne uhrádzať ceny služieb. ... Záver, že neskôr prijaté rozhodnutie v inej právnej veci samo o sebe nie dôvodom pre povolenie obnovy konania bol už v minulosti prijatý v stanovisku občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu ČSR z 8.9.1982 uverejnenom pod R 2/1983 a súdna prax aj v súčasnosti z neho vychádza. ... V úradnom vestníku EÚ sa zverejňujú aj rozsudky ESD, preto platí v zmysle vyššie citovaného ustanovenia fikcia o tom, že zverejnením sa o nich dozvedel aj žalovaný. Rozsudky sú z rokov 2000 a 2002, návrh na obnovu konania bol podaný nepochybne dávno po ich uverejnení. ... Napokon je logické, že postavenie spotrebiteľa nemôže byť zneužívané do takej miery, že by mohol v podstate bez ohľadu na subjektívnu prekluzívnu lehotu úspešne sa domáhať obnovy konania z dôvodu, že by pre posúdenie zachovania tejto lehoty postačovalo len jeho tvrdenie o tom, kedy sa o príslušných rozhodnutiach dozvedel.“ O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný odvolávajúc sa na judikatúru Súdneho dvora EÚ a poukazujúc na spotrebiteľský charakter sporu a na používanie nekalých zmluvných podmienok. Uviedol, že o existencii neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve sa dozvedel až od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS a vytkol súdu, že pri vydávaní platobného rozkazu na neprijateľné zmluvné podmienky v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora neprihliadal. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a návrhu vyhovieť v celom rozsahu, alebo napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa a s jeho odôvodnením. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 O.s.p. preskúmal uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že nie sú dané dôvody pre potvrdenie, ani zmenu napadnutého uznesenia.

Podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev.

Návrh na obnovu konania je koncipovaný ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý slúži k tomu, aby mohla byť znovu prejednaná vec už právoplatne skončená, a to za zákonom stanovených podmienok.

Obnova konania môže byť podaná len proti rozhodnutiam, proti ktorým nie je zo zákona vylúčená. Zásadne možno návrhom na obnovu konania napadnúť každý právoplatný rozsudok súdu, ak sú splnené zákonné predpoklady.

Konanie o obnove prebieha v dvoch fázach. V prvej z nich (iudicium rescindens) súd skúma, či je obnova konania procesne prípustná; návrhu na obnovu konania v tejto fáze súd buď vyhovie alebo ho zamietne. Druhá fáza (iudicium rescissorium) predstavuje nové prerokovanie a rozhodnutie vo veci. Jedným z predpokladov procesnej prípustnosti návrhu na obnovu konania, na ktoré sa zameriava súd v prvej z uvedených fáz, je medziiným existencia skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré ten, kto navrhuje obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. a) O.s.p.), a ďalej možnosť vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). V oboch prípadoch je procesná prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku podmienená tým, že ten, kto navrhuje obnovu konania, nemal žiadny podiel na tom, že sa v pôvodnom konaní nemohli použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, prípadne že sa nemohli vykonať dôkazy. Táto podmienka nie je splnená, ak určitá skutočnosť, rozhodnutie alebo dôkaz existovali už v pôvodnom konaní a ten, kto navrhuje obnovu konania, o ich existencii vedel a mal aj dostatok podkladov potrebných na ich označenie a na splnenie svojej dôkaznej povinnosti v zmysle § 120 ods. 1 O.s.p., avšak v pôvodnom konaní nimi nenavrhol vykonať dokazovanie (uznesenie NS SR z 11.08.2011, sp. zn. 3 Cdo/98/2011). V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že nie je potrebné dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy uverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a právne záväzné akty, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej únie. Žalovaný teda nemal povinnosť navrhovať dokazovanie príslušnými rozhodnutiami Súdneho dvora.

Žalovaný v podanom návrhu na obnovu konania ako aj v odvolaní argumentuje tým, že Okresný súd Prešov v rozpore so zákonom a judikatúrou Súdneho dvora neposúdil, či zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

Súd v záujme vyššej kvality života nemôže rezignovať z pozície strážcu vyváženej ustanovení spotrebiteľských zmlúv. Existuje totiž nezanedbateľné nebezpečenstvo, že sa nevyľúčia zo života spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky a nekalé obchodné praktiky, na ktoré žalovaný v podanom návrhu na obnovu konania poukazuje.

„Podľa ustálenej judikatúry, v prípade neexistencie právnej úpravy Spoločenstva pre príslušnú oblasť je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu stanoviť procesné podmienky, ktoré majú zabezpečiť ochranu práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Spoločenstva podľa zásady procesnej autonómie členských štátov pod podmienkou, že takéto pravidlá nie sú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada rovnocennosti), a že nespôsobujú faktickú nemožnosť alebo nadmerné sťaženie výkonu práv priznaných právnym poriadkom Spoločenstva (zásada efektivity) (pozri najmä rozsudky zo 16. mája 2000, Preston a i., C-78/98, Zb. s. I-3201, bod 31, a z 19. septembra 2006, i-21Germany a Arcor, C-392/04 a C-422/04, Zb. s. I-8559, bod 57)“ (bod 24 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-165/08 Mostaza Claro).

„V bode 26 už citovaného rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores Súdny dvor rozhodol, že účel článku 6 smernice 93/13, ktorý členským štátom ukladá zabezpečiť, aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné, nemožno dosiahnuť, ak je na spotrebiteľovi, aby sám poukázal na nekalý charakter týchto podmienok. V sporoch, ktorých hodnota je často obmedzená, môžu náklady na služby advokáta prevyšovať záujem, ktorý je predmetom sporu, čo môže spotrebiteľa odradiť od toho, aby sa proti uplatneniu nekalých podmienok bránil. Ak je pravdou, že v mnohých členských štátoch procesné pravidlá jednotlivcom umožňujú, aby sa obhajovali v takých sporoch sami, existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že najmä z dôvodu svojej nevedomosti spotrebiteľ na nekalý charakter jemu predložených podmienok nepoukáže. Z toho vyplýva, že účinnú ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť, len ak sa vnútroštátnemu súdu prizná možnosť posúdiť uvedené podmienky bez návrhu“ (bod 61 rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C- 429/05 Rampion Godard).

„Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý konštatoval ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, nemusí na to, aby mohol vyvodiť dôsledky tohto konštatovania, čakať, či spotrebiteľ, informovaný o svojich právach, navrhne, aby uvedená podmienka bola zrušená. V každom prípade zásada kontradiktórnosti vo všeobecnosti zaväzuje vnútroštátny súd, ktorý konštatoval v rámci preskúmania ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, informovať účastníkov konania v spore a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili spôsobom, ktorý na tento účel stanovujú vnútroštátne procesnoprávne predpisy“ (Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-472/11 Banif Plus Bank).

„Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje právna úprava členského štátu, akou je článok 83 legislatívneho dekrétu 1/2007 o prepracovaní všeobecného zákona o ochrane spotrebiteľov a užívateľov a ďalších dopĺňujúcich zákonov (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) zo 16. novembra 2007, ktorá vnútroštátnemu súdu umožňuje v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, doplniť uvedenú zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky.“ (Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 14. júna 2012 vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquín Calderón Camino).

Cieľom povolenia obnovy konania je snaha o vylúčenie nepríjemných podmienok, ktoré zhoršujú kvalitu života, zo života bežných ľudí a tak naplnenie cieľa čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“. Priemerný spotrebiteľ sa spravidla ťažko orientuje v zložitých zmluvných vzťahoch a nedokáže poukázať na neprijateľné zmluvné podmienky.

Okresný súd Prešov v konaní, o obnovu ktorého sa žalovaný domáha, postupoval v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, nakoľko ex offo nezaviedol žalovaného ako spotrebiteľa neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve, z ktorej si žalobca svoj nárok uplatnil. Nie je pritom rozhodujúce, že žalobca svoj nárok označil ako nárok na náhradu škody, nie zmluvnú pokutu.

Existencia rozhodnutí SDEC vo veci C-240 až 244/98 predstavuje dôvod obnovy konania a zohľadnenie takéhoto rozhodnutia môže privodiť pre spotrebiteľa priaznivejšie rozhodnutie (bez povinnosti plniť z neprijateľných podmienok). Preto odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu (§ 221 ods. 1 písm. h) O.s.p.).

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní posúdiť, či bola dodržaná zo strany žalovaného lehota na podanie návrhu na obnovu konania. Zachovanie lehoty na obnovu konania je povinný preukázať účastník konania, ktorý konanie navrhuje a návrh na obnovu konania musí obsahovať dôkazy o zachovaní subjektívnej či objektívnej lehoty. Ak z návrhu uvedené nevyplýva, súd uznesením vyzve účastníka na odstránenie tohto nedostatku (viď uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/133/2015 z 29.02.2016).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.